

PROHÁSZKA LÁSZLÓ MÁTÉ

Szegények boldogsága

VERSEK

BUDAPEST

**Sorozatszerkesztő:
SIMOR ANDRÁS**

**Tipográfia:
DOMJÁN ISTVÁN**

© Prohászka László Máté, 2008

Különös könyvet tart kezében az olvasó: egy Gyálon élő hetvenöt éves költő első verseskönyvét. Ám mondjuk ki egyértelműen, hogy ez az adalék semmiféle elnéző

jóindulatot nem igényel, ugyanis Prohászka László Máté könyvével, könyve legjobb verseivel hazai költészetünk maradandó költői életművel gyarapodott.

Szülei és saját élete, a munkásból lett újságíróé, arra predesztinálják, hogy hitelesen szólaltassa meg a régi és mai nincstelenek életét, akik Dante bugyránál gonoszabb pokolban, a szegénység dohos, ragacos zsákjában éltek és élnek. Írjon verset a pestimrei erdőben télire fát lopó szegényekről vagy a rettentő hangon vonyíkoló kóbor kutyáról, a kísértetvárossá lett gyárról, ahol az üzemcsarnokok lepusztult hangversenytermek, és nyoma sincs már, hogy egykor a gépeken bartóki mű szólt, hangját a haragos és együtt érző szolidaritás teszi igazzá.

Pontos, képekben gazdag szabadverseket ír, leginkább a kassági hagyományhoz kapcsolódik. A természettel együtt élő ember képlátása jelenik meg verseiben, a minden előtt, legyen növény vagy állat magáénak érző ember hitvallásai ezek az írások. Némelyik verse, például a remek *Disznóvágás* olyan, mintha egy verset író Nagy Lajos fogalmazná meg sorait, megrendítő, ám visszafogott megfigyeléseit. Dokumentum erejű költészet ez, azé az emberé, akit már többször becsaptak, most mégis azt kérdezi: „Micsoda sci-fi könyv szereplője lettem?”

Simor András

Letölthető:

[\[PDF formátumban \]](#) [\[EPUB formátumban \]](#)

SZALTÓ MORTÁLÉ

A sekély víz soha nem csábított,
az olcsó örömeket és a langyos szerelmeket
messzire kerültem.
S mert igazamban makacs és szótlan voltam,
magányosan számolgom
augusztus hulló csillagait.
Tetteimet nem a büszkeség vezérli,
hanem a becsület liliomkongatása.
Bátor nem vagyok, de a kor
az öngyilkosok vakmerőségét
plántálta szívembe.
Sokáig halogattam életem
szaltó mortáléját,
de a vágy, hogy a mélybe vessem magam,
farkas nyugtalansággal remeg izmaimban.

SEBZETT GYÖKÉR

Fiatalon tengerre vágytam,
mint Rimbaud kalandorként
becsavarogjam a világot.
Afrika dzsungeljeiben
megtapasztaljam a félelmet,
a vadászat, a gyilkolás fanyar ízét,
s bódító füvektől részegen
eltáncoljam a vadember
őseitől rámaradt táncát.
De se bátorságom, se lehetőségem
nem volt, hogy e tarackos földből,
amelybe születtem,
kiszakítsam magam,
így csak a 20. századi Európa
sebzett teremtménye lehettem.

S mikor már öntelten
kényelmes foteljében hátradőlt
zsarnok sorsom,
villámlás nélküli, eső utáni reggelen
görcsberándult gyökerem
váratlanul ismét kihajtott.
Illata dalra fakasztotta
a botfűlű vadgalambokat,
a méhek, a darazsak félretették
ősi ellenségeskedésüket,
s együtt kortyolgattak
a gyümölcsöskert bimbózó virágainak
nektárszőke borából.

SZÖRNYETEGEK

Gyermekkorom vérengző szörnyetegeit
fejem csontketrecébe zártam,
hogy ne falhassák fel képzeletem
szelíd állatait.
De mancsukkal felém kapadoznak,
ordításuk visszhangzik
sérülékeny dobhártyámon.

Borzongok, mintha csupasz bőrömet
jeges eső korbácsolná.
Lélekszakadva futok előlük,
de nincs védelmet nyújtó zúg.
Hiába csukom be a szemem,
fogom be a fülem,
látom, hallom őket, tudómet,

szívemet vájkálják, körmükkel
lemoshatatlan jegyet martak belém.

Megmétélyezték gondolataimat,
cselekedeteimet. Összenőttünk,
mint a szétválaszthatatlan ikrek,
akik gyűlölik egymást.
Talán bosszúálló, torz istenség műve,
hogy míg élünk, civakodunk,
ne jussunk egyezsége.
S a gyalázatnak csak a halál
biztos kezű orvosa vethet véget.

IGAZI SZERELEM

Anyám lúgkövet ivott apám miatt,
mert nagyanyám eltiltotta tőle.
Úgy hírlett, nagy nőcsábász,
s már együtt élt egy idősebb nővel.
Aztán mégis egy csendes hétvégén
titokban összeházasodtak.
Se esküvői vacsora, se nászút.
Albérlet az erzsébeti Jutagyár
mögötti nyomornegyedben.

Szegényebbek voltak
az üres spájz svábbogaránál.
Gondolnád, ez az igazi szerelem!
Pusztá seggel összekerülni,
ágyért, vaskályháért, lábasért, fakanálért
közösén megharcolni.
Örökre összeformni a létért való küzdelemben.

Gyermekeként két civódó embert láttam.
Mint gyufa és skatulyája.
Bármilyen csekély dolog
a harag lángját gyújtotta meg közöttük.
S a durva szavak sistergő szikráit
pattogtatták egymás felé.

A végén apám kocsmába rohant,
majd betört utána az ajtó üvege,
úgy becsapta.
Anyám zokogva bámulta és kavargatta
a már kihűlt vacsorát.
Rólam is megfeledkezett,
az étvágyam elmúlt,
úgy összeszorult a gyomrom.
S késő este, hogy részegen hazajött,

alázatos vigyorral az arcán,
kedvesebb volt az árvácskánál.
Anyám a konyhában sokáig viaskodott velem,
de engem elaltatott az ágy ringatása...

Arra nem emlékszem,
hogyan a boldogság egyszer is –
tavaszi napként –
bekacsintott volna ablakunkon.
Ne mondja senki,
hogyan a lélekölő szükség összetartja a családot
A szavak íze, akár a hideg, sótlan levesé.
S a zsírja undorítón rátapad a szájra.
A szeretet, a megértés tüze se pislákol.
Fojtó füstjétől fuldokolsz,
s szemed könnytelen, kiszáradt vörös rózsza,
a megbocsátás vizével hiába öntözöd.

HABZÓ ÉLET

Míg a templomtorony rossz óráján
az idő sántikálva bandukolt,
a pilisi pályaudvar melletti
kocsmában és udvarán
zavartalanul folyt a bor, a sör,
sárgán habzott az élet.
A kuglipályán dőlt a bábú,
dongott a palánkon a céltévesztett,
kopott fagolyó.

Senki sem törődött azzal,
hogyan pár száz kilométerrel távolabb
a háború gólyája vészjóslón kelepék
Csak mi, anyámmal, kik Pestről,
bombázás előtt menekültünk,
rezzentünk össze a zajokra,
a legelőkről napnyugtával
jóllakottal! hazatérő tehenek
bögésétől, kolompolásától.

IDILL, FELHANGOKKAL

„Csálé hó!”- ostorként csattant
a bakon ülő gyerek hangja.
S a nehéz járomba fogott ökrök
bús pofával, kidülledt szemmel húzták

az illatos szénával megrakott szekeret.
Micsoda csiga tempó,
de ez a faluban nem zavart senkit.
Az idő veszteglő vonata
vakvágányon szuszogott.

Pedig háború dúlt a nagyvilágban.
S ha jött az este, a pesti égbolt felett,
mint szentjánosbogarak a legelőn,
vészjósón zümmögtek
a bombával megpakolt repülőgépek.
A házaikból kitóduló népek
szent István ünnepi tűzijátékként,
meghökkenve bámulták
a sárkánypusztító szörnyűséget.

Mintha távoli óceánban
Pilis parányi, békés sziget lenne.
S a természet fittyet hányna
az emberi gonoszságra,
a gyilkos hatalmi vágyra, rombolásra.

Napközben a réten libák.
Jámbor marhák legeltek,
nemi riadalmat csupán
a harcias gúnárok teremtetek.
S ha a kipányvázott szamár elunta magát,
halottriasztó ordítással fejezte ki
felháborodását méltatlan sorsa felett.

RONGYLABDA

A mamóka vályogházának udvarába,
ahová a bombázás elől menekültünk,
behallatszott a rétről a bokacsörgés,
a bennszülött srácok harsánysága.
Koromhoz képest széllelbélelt
gyerek voltam, de a focit imádtam.
Minden vágyam az volt,
hogy bevegyenek a bandájukba.

Sebtében, rossz ruhákból, anyám
elhasznált selyemharisnyájából
rongylabdát készítettem,
majd nem messze tőlük focimmal
dekázni kezdtem.
Csupán néhány perc telhetett el,
és ímmel-ámmal körém sereglettek.

Még sohasem láttak rongylabdát,
amely pattog és ragad a lábhoz.
Ok disznószórból gyúrták össze,
de könnyű volt, és arra szállt,
amerre nem akarták.
„Ha játszhatok, nektek adom” – mondtam.
Vizslattak, mint vásárban a lovat,
csoda, hogy a fogam nem nézték meg.
„Kapusnak, jó leszel.”
– szólt a kényszerű verdikt.

Ám vakmerő és macska ügyességem,
hamar megváltoztatta
véleményüket a pesti, nyápic menekültről,
akit csak rongylabdájáért fogadtak be.

S egy mélyedésben
összegyűlt pocsolyában a békák
szájtátva nézték
a vérre menő küzdelmet.
Döngött a föld, ropogtak a csontok,
csattogtak a meztelen talpak.
Elfeledtük a háború rémét,
rövid időre bűzös lukjába üzte
a házak tűzfalán visszaverődő
csatakiáltásunk.

BOLHAINVÁZIÓ

Mintha bolhaországba csöppentünk volna,
s nem a bombázás miatt elhagyott otthonunkba.
A mesebeli Gulliver érezhette ezt,
mikor hajótörést szenvedett,
s a tenger a liliputik földjére vetette.
Mire eszméletét visszanyerte, a törpék
csípték, szurkálták, gúzsba kötötték,
így gondolhatták a mi vérszívóink is,
hogy birodalmukba orvul betörtünk,
holott ők foglalták el életterünket.
Anyá minden tudományát bevetette,
hogy véget vessen a rovarinvázióknak.
Napokig bűzlött a ház, mire újból
lakhatóvá vált.
Bobby kutyám, néhány bolhájával,
hogy ne unatkozzon,
ugyan barátságot kötött,
de sokáig nem volt olyan ínyenc falat,
amivel a konyhába csalogathattam volna.

A GRUNDON

A házunk előtti üres telek,
a grund volt a játszóterem,
mit se számított,
hogy a futóhomokban
mezei virág helyett
szamárkóró
és tüskés királydinnye terem.
Csupán egy botsuhintás kellett,
máris elragadott paripám,
s szikrázó patkóvasától
lángra lobbant
rozsé képzeletem.

Napközben, ha várat építettem,
a bástyák védője voltam,
népemre törő barbár hordák
falainkat hiába ostromolták,
kardomtól vagy megrettenve
eliskoltak,
a bátrabbak,
istenükhöz fohászkodva
sebüktől jajgattak,
vagy holtan a magasból lezuhantak.

Észre sem vettem,
hogy az idő éhes sasmadara
közben zsákmány után nézett,
s a kíváncsian ágaskodó Nap
is kifáradt, s maga alá húzott
egy kényelmes karosszéket,
kicsit bóbiskolt még,
mint más öreg ember,
majd szeme lassan lecsukódott,
s míg mély álomba nem merült,
körülötte se Hold, se csillag
pisszenni sem mert.

A tücskök is csak ezután
hangolták fel hangszerüket,
s az enyhe fuvallatra
zizzentek meg a fán a levelek.
Elvarázsolt
porszőnyegemre hasalva
fénylő szentjánosbogarak
szárnyaltak velem,
fel, fel,
egyre magasabbra.

MALENKIJ ROBOT

Mint aki sötét erdőbe ért,
s félelmében gyakran háta mögé néz,
nem követi-e valaki?
A bokrokból rég feledett
emlék-manók ugranak elő,
de mindjárt jelzik, szándékuk
nem támadó...

...Alig jöttünk fel a Klapka utcai kanálisból,
ahol a barkácsolt priccsek alatt
a szennyvízben a patkányok,
mit sem törődtek
háborúval, bombázással, ostrommal,
pusztulással, éltek a maguk életér.

Egy nap apa eltűnt, s mi minden neszre,
kutyaugatásra, fegyverropogásra,
kopogásra, részeg orosz kurjongatásra
riadtan összebújtunk.
Anyá, apácaként, órákig imádkozva térdepelt
a konyha jeges kövén.
A tél virágcsendéletet festett
az ablak, az ajtó üvegére.
Hiába várta, hogy elismerjük művészetét.

Sőt, körmömmel, leheletemmel,
hogy kilessek rajta,
barbár módon megrongáltam.

Apa napok múlva, agyonfagyva,
gyalog, lovaskocsira kapaszkodva
tért haza. Leugrott
a lelassító marhavagonról.
Ma már tudom, ötvenezer embernek
nem sikerült megszöknie
a szibériai malenkij robot elöl.

KATONAHALÁL

A katona azt hitte, ez a Szuezi-csatorna,
pedig a Pest felé vezető Soroksári út volt.
S még végig sem gondolta,
tankja vastag páncéljába,

mint afrikai elefánt bőrébe,
lövedék fúródott.
Maroknyi tüzezek lötték a Jutadombról.
A behemót állat ormányával
hörögve csapkodott maga köré.
Busa feje csattanva vágódott
az utca kövezetére.
Fájdalma mély gödröt ásott.

A katona félig elevenen,
félig holtan menekült a toronyból.
Teste fáklyaként lángolt
a ráfröccsent üzemanyagtól.
- Vétlen áldozat a gyűlölködés máglyáján.
Alig húsz éves lehetett.
A fasizmus elleni győztes háborút
csak filmhíradókból látta.
„Még kedvesem sem volt!” ...
„Jaj, anyám! Miért szültél,
ha így kell meghalnom?”

Don-melletti falujában,
bár a templomot magtárnak használták,
az ottfelejtett lélekharang
megkondult magától.
Az asszonyok a véres ég láttán
riadtan hányták magukra a keresztet.

A GÖNCÖLSZEKÉR KOCSISA

*„...jól csak a szívével lát az ember.
Ami igazán lényeges, az a szemnek láthatatlan.”
(Saint-Exupéry)*

Nyári estéken, ha tiszta az égbolt,
felnézek a Göncölszekérre,
hallom a lovak trappolását,
apám ül a stráfkocsi bakján.
Nem kell nógatnia a lomha muraközieket,
gyeplőjüket eleresztette, az ostor tartójában unatkozik.
Jönnek fürgén, maguktól.
Tudják, hogy a napi robot után
az istálló jászolában friss széna,
a vályúban abrak várja őket.

Bobby kutyám már messziről megismeri
a kocsizörgést, a lovak patájának nehéz dobbanását
a Török Flóris utca bazaltkövein,
s vidáman jelzi a gazda érkezését.

Talán kissé pityókos a hirtelen megivott fröccstől,
feje meg-megbicsaklik.
Saját horkantására olykor felriad.
– Hol is van? – néz körbe, nyelvével megszokásból csettint,
de a derék párák tudják az utat,
a sötétben az embernél jobban látnak.
Orruk fénylő trombitája belereccsen az alkonyatba,
így, mire a ház elé érnek,
már kinyitottam a nagykaput.

– Csókolom, Apu, megjöttél?
– Meg. Kifogod a lovakat? Kissé elfáradtam.
– Szállj csak le, mindent elintézek. Meg is aljaztam.
S ez így ment nap, mint nap,
íratlan szertartás szerint.

Hogy végleg kihullt kezéből a gyeplő?
Nem hiszem el, mert *szívemmel látom*, ott bóbiskol a bakon,
s a lovak patája szikrát vet
a fényárban úszó Tejút bazaltkövein.
Bobby kutyám farkcsóválva, boldogan vonyíkol.
S emlékezetem kitárt nagykapujában állok,
és köszöntöm.
– Csókolom, Apu, megjöttél?...

ORGONA

Bódító illat, orgonabokor a kerítés mellett.
Szívem kalimpál, tolvajként osonok,
hogy letörjek néhány virágzó ágat.
De kinek, hiszen kedvesem nincs,
ki ha meglátná a bokrétát a kezemben,
hozzám simulna, megcsókolna.

Már a gondolat is örömmel tölt el,
zsákmányommal futok, futok,
mint a tyúkólt megdézsmáló róka.
A kutyák veszettül csaholnak.
Egymásnak adják át, mint az indiánok
a hegygerincről messze látszó füstjelet:
„Vigyázat, ellenség tört be territóriumunkba!”

Anyám a konyhában a vacsora maradványait
takarítja. A zajra a fedett, a fakanalat,
mint lovagi torna vitéze a pajzsot, a kardot,
védekezőn tartja maga elé.

Az ingem alá rejtett csokrot, hogy átnyújtom,
összekarcolja bőrömet.

A hófehér orgonán szeplőként
néhány vércsepp piroslik.

ÚRI SZABÓ VOLT

Mintha hallanám nagyapa
szabászollójának fülemüle csattogását,
s kit soha nem láttam,
ő sem engem,
de mint múltat kutató régész
a sírban talált koponyacsont alapján,
képzeletben rekonstruáltam arcvonásait.
Apa egyszer azt mondta:
„Szíve bánatában szakadt meg,
mert magát okolta, hogy nyomorgunk,
és nincs mit ennünk.”

Úri szabó volt, de abban az időben
nem csináltatott senki öltönyt.
Angol szövet helyett éjjel-nappal
kakizöld posztót szöttek a gyárakban.
A férfinép halni ment
Doberdóba, a muszka frontra,
a belőle készült bakaruhát
ingyen kapta.

Műhelye ajtaján a csengő hetekig
nem csilingelt, nem nyitott be senki.
A vasalóban didergett a faszén.
A tűk félve lapítottak, azt hitték
gazdájuk megharagudott rájuk,
mert ujjait megszurkálták.
A gyűszű is bűnösnek érezte magát,
elbújt a maradék selyembélés alatt.

A cérnák unalmukban kimásztak
a nyitva maradt fiókból,
hogyan világos lássanak,
de kibogozhatatlanul összegabalyodtak.

Egy nap hiába várták haza.
Nem futóárokból, műhelye csataterén
lelte halálát.

HŰSÉG

E nagyváros kőbörtönébe zárva
élek, örök rabságban,
s a fejem fölé tornyosult falak
elnyelik s visszhangozzák
rekedt kiáltásomat.
S talán kalitkájában
a színes tollú paradicsommadár
se rázza olyan önfeledten
csengőit,
mint ahogy én zörgetem
bilincsemet.
S már hiába tárod ki zárkám ajtaját,
nem vonz Afrika
vad dobolása,
Ázsia istenmagas hegycsúcsa,
s Amerika gazdagsága
szememben
az üveggolyók talmi csillogása.
Mert nem a kényszer,
de a hűség,
ami engem fogva tart.
O, városom, hazám, veszett
ebként nem harapom meg
enni adó kezed,
bár néha
keserű zabkását teszel elém
a kinyalt tányérra.

A TAVASZ MÉZE

Tavaszdodik, a kertben a göcsörtös
barackfa ágán, mint tojásból kibújt kisliba,
virág pelyhedzik, ártatlan arcát
csodálkozva a nap felé fordítja,
majd az erős fénytől nagyot tüsszent.
A meleg kaptárból kimászott méhek
csápjukkal, bajszukkal, szárnyukkal
próbát tesznek, működnek-e?
Majd kifutópályájukról felrepülnek.
Vége a téli henyélésnek.
A munka dandárja várja őket.
A magasban már bátor pillangók
sárkányrepülői köröznek.

Recseg, ropog csuklóm, vállam,
az öregség jele ez?
Vagy csak a téli tespedésben
rozsdásodtak be a csontjaim?
A garázsban az ásó, a gereblye,

hangoskodva izeg-mozog.
Mint törleszkedő macska a seprű
kender fejével lábamhoz simul.
Melegség önt el a nem várt fogadtatásra.
Jókedvük méze megédesíti nyelvemet.
Ujjaim begyét a vér tulipánhagymái böködi.

A PIPACS

Kattogó sínek között
kipirult egy pipacs,
szirmaival legyezte
szerelemre termett
szőke bibéit.
Méhek, pillangók,
kóbor darazsak
rajongták körül.
S hogy irigyelték
a töltés mellett lapuló társai.
A sunyi számárkóró,
s a homokban araszoló királydinnye
gúnyos dalait csörgette
a júliusi szel.
Csak a hosszú menetelésben elfáradt
szerteszét heverő hangyák
emelték fel
okos fejüket,
érezték, megremeg alattuk a föld.
figyelmeztető csápjuk
csattogását
nem hallhatta meg a pipacs...
Olajos, szétroncsolt fejét
még felkapta egy pillanatra,
s elgyönyörködött
a hegyekben,
amit a többiek
sohasem láthattak.

OKTÓBER PALLOSA

A kertben már dércsípte orrú paprikák
vacogva nézik a fakult eget,
tőkinda köhög, testén rossz kor foga rág,
a paradicsom karón didereg.

Égre emeli sovány karját a szilvafa,

törzse fájdalmában kettéhasadt,
felsír a satnya tüdejű levelek kórusa,
s a napraforgók térdre hullanak.

Utolsót cirpog a dermedt kezű tücsök,
danájában nincsen harmónia,
a hangyák csapata munka nélkül lődörög,
s a póknak sincs mit fonnia.

Derékig alvadt vérben áll a messziség,
október pallosát törölgeti,
félve néz tükrebe a Nap, s régi színét,
a csillanót, hiába keresi.

DISZNÓVÁGÁS

Valahol, messze a községben
böllér kezében kés villan,
s biztos mozdulattal
a lefogott hízót szíven szúrja.
A hajnal köd szötte olcsó takarója
a rémült sivítésre
recsegve szakad szét,
de még nem a nap bukkan elő,
hanem a fiatalságát vesztett hold
ráncoktól szabdalt arca.

A villanydrótra, a fák ágaira
tapadt hamis ékszer, a zúzmara
gyöngysora a földre potyog.
Elgurulna, de az ütődéstől mindene fáj.
A ház asszonya edényével máris ott terem,
hogyan felfogja a gőzölgő piros vért.
Ebből készül a hagymás,
tojásos gyors reggeli,
a véreshurka pirított zsemlekockával,
majoránnával, más fűszerekkel ízesítve.

Ruhája, friss, illatos köténye
az igyekezettől meglebben,
s felfedi csípője gömbölyded formáit.
Szegény, becsapott jószág
még homályosan felismeri
szeretett gondozóját,
aki becéző szavakkal
öntötte vályújába a moslékot,
a ropogós kukoricát.
A hátát is vakargatta,
s ő egyre szélesebb farát

kéjesen mozgatta,
s rőfögött hozzá disznónyelven
kedves szavakat.
Erezte, kiszáll belőle az élet,
sorsába beletörődve
szemét lehunyta, ne lássák benne
csalódását, rémületét.

Az üstben gőzöl a víz,
a pörzsöléshez készülődnek.
Régebben szalmát használtak hozzá,
de most már gyorsabb,
jobb a palackgáz.
Mielőtt hozzáfognának,
a férfiak pálinkával telt
vizespohárral, „Na, Isten, Isten” – koccintanak.
A gyerekek a korai felkeléstől
ásítózza leskelődnek.
A kölyök komondor se látott disznóvágást,
úgy elbambult a csodálkozástól,
a furcsa szagoktól,
hogymajdnem beleesett az üres fazekakba.
S a házerész jégcsapjai,
mint öreg ember orra, észrevétlenül
a hidegtől el-elcsöppentek.

TANYÁN

A düledező tanya házának gerincét
a hóhér-idő rég megroppantotta.
A girhes, vedlett szőrű puli
az üres fészerben összegömbölyödve
orrát farkával melengeti.
Lelkiismeretét a kötelességtudat
nem furdalja,
talán már ugatni is elfelejtett.
Minek őrizze a portát,
még a rágcsálók is elmenekültek.
A tolvaj ide csak hozhat,
nincs mit elvinnie.
A hajdanán dolgos két öreg
a vetetlen ágyon szótlanul ücsörög.
A festékét vesztett kredencen,
roskátag asztalon zománc nélküli
üres lábasok, csorba tányérok
vacognak. Forró levestől álmodoznak.
A rozsdás, repedt jancsikályha
kedélye depresszióba hajló,
mert bárhogymerülködik,

a néhány szál kukoricakóró
még arra sem elég,
hogyan elhervassza
az ablak vígan nyíló jégvirágait.

POTYAUTAS

Üres zsebbel, poggyász nélkül,
potyautasként kapaszkodsz
az idő megrakott tehervonatán.
Hajadnál fogva cihái
a nyugati szél kalauza,
hogyan lerántson.
Pedig azt sem tudod, hová,
merre kattog alattad
halálhozó kereke?

Ostoba számárként húztad az igát,
béredből dohos szénára alig tellett.
Jó, hogy nem döglöttéi bele.
„Tarts ki, jövőre jobb lesz!”
– bíztattak.- S fel sem ocsúdtál,
gazdáid istálló, jászolod lerombolták,
eladták a fejed fölül,
most búzló szemét lerakóhelye.

Kimustrált, kivénhedt, becsapott pára,
múltad átkozott, jövődet
a semmi köde takarja.
Fejed fölött villámokkal terhes,
marakodó felhők dörögnek,
alattad a fékevesztett vonat
halálkattogó kereke.

Miben reménykedsz?
Miért kapaszkodsz?

JANCSI KÁLYHA

A gömbölyű jancsikályha volt
ifjúságunk melegadója.
Piciny szobánkba, ha bedurrantottam,
mint szégyenlős lánynak
hamar meggypiros lett a vasorcája.
Úgy bömbölt benne a tűz,
mintha a nappal boszorkányait akarná elégetni.

Lackó a lábával a gyerekágyban,
mint hörcsög a kalitkában,
pörgette takarója malomkerekét.
A paplant te is lerúgtad magadról,
nem a havas hegyek olvadó ormai,
tested termékeny hajlatai bukkantak elő.
S szemem éhes juhként legelt rajtuk.

VARÁZSLAT

Mint Shakespeare Szentiván-éji álom hőseit,
sokakat téveszmék, zavaros érzések irányítanak.
Azt hiszik, vérengző, oroszlán testükben
érző, lágy szív dobog.
Az ostoba számár eget csiklandozó fülével
ordítását szebbnek tartja
a Trubadúr áriáját éneklő tenoristánál.
De Puck hibáját reggelre kijavítja,
s az alvók, hogy felébredtek elfelejtették
zűrzavaros, álombéli cselekedeteiket.

Az életben nincsenek jótevő,
mindent elrendező oberonok.
Ezért jár peckesen a törpekakas,
mint bíbortarajú, sarkantyúpengető,
tyúkfarmhódító vitéz, pedig könnyű szellőcske is
lelőki a szemétdombról.
S a málhát hordó számár úgy véli,
otromba fején nem lógó füle,
aranykorona díszeleg.

HEGYRE FEL

A fogaskerekű, mint Petőfi idejében
az ökrös szekér, szuszogva, tutulva
kapaszkodott fel a hegyre.
Lehet, hogy ablakon keresztül
a Nap másképp süttött,
mint lent a városban, a szmogos,
törteié) gépkocsik zajában.
Szeretetét arcomra csorduló
virágmézként nyalogattam.

A kiránduló kisdiákokat,
mintha hangya csípné, izegtek-mozogtak,
hangoskodtak, tanárnők csitítása ellenére.

„Nézd, micsoda házak!”
- jegyezte meg az egyik a luxus
épületekre mutatva.
A hangra felkaptam a fejem.
Nem kellett hozzá tudomány,
hogymegállapítsam:
fizetéséből nem telne arra, hogy itt lakjon.
S hogy manapság az országban,
megszámolni sem lehet,
hány felfelé kapaszkodó
járműben férne el az a sok utas,
aki csak kirándulni jöhet ide.

„Végállomás!” – hangzott a figyelmeztetés.
A naiv természet nem érzékelte
az emberi frusztrált gondolatokat,
s mit sem tudott arról,
hogymegalább kétarcú a világ.
Fütyögve hívtam vissza
jókedvem kalitkából kiszökött madarát.
A langyos szél segítőkészen kapott utána,
de csak összeborzolódtott színes tollazata.

SZEGÉNYEK ERDEJE

A szegények erdeje átláthatatlan,
mintha förtelmes keresztespók
sötét hálót szőtt volna a lombok fölé,
s benne a nap óriás darázsként vergődik.
Arany fullánkjaival hiába hadakozik,
a ragacsos kötelék foglya.

A szegények erdejében minden fa, bokor
a nyomorról, az elesettségről beszél.
Posványos lápvilág,
aki egyszer idekerül,
önszántából nem menekülhet.
Lepraként terjed
a bűzös levegőn keresztül,
nincs szükség háborúra,
atomkatasztrófára.
A baj öröklődik, deformált gének hordozzák,
mit sem ér a száanalom,
a felületi kezelés.

A szegények erdeje
hegyet, völgyet beborít.
Átkos magját tengerek, óceánok
távoli partokra öklendezik.

A korhadt ágaikon a madarak
csüggedten gubbasztanak,
elvesztették füttyös kedvüket.
Emberi hangon
sírnak, jajveszékelnék.
Könny helyett tollaikat hullatják,
csupasz szárnyukat imára kulcsolják.

KÓBOR KUTYA

Félszemű, sok vihart megért, tépett szőrű
kóbor kutya behúzott farokkal
caplat az utcán.
Óvatosan kerülgeti az embereket,
ők is őt.
Nincs már illúziója,
hogyszer még gazdára talál.
Ki volt, aki ismeretlen helyen kiebrudalta?
Szagát sem érzi, meg sem ismerné,
de ha mégis rátalálna,
kezét nyalná, s örömteli ugrálását
még a bohócok is megirigyelnék.

Szegény eb, ha tudná, hogyan néz ki,
a sáros, olajos pocsolyákból, amikből szomját oltja,
ha még volna ereje a haragra,
vicsorogna a tükörképre.
Szerencséje, hogy a rá visszanézőben
nem ismerné fel önmagát.
Darabig sántikál még, hamar elfárad,
lehasal a gazzal benőtt árokparton.
Vérző, aszfalttól elkopott
mancsát nyalogatja.
Tüdeje zihál, horpaszát bordája
hegyes tőrként böködi.
A fájdalmat megszokta,
de gyomra görcsbe rándul, nem érti,
hogyszer a kerítések mögöl, miért kergetik,
miért ugatják olyan megveszekedetten?

Hirtelen szél kerekedik,
felkavarja a port, az elszórt szemetet.
Vaksi ferdén felnéz
a goromba, szürke, felhős égre.
Őszi eső, mely bolhaként
csípi, szurkálja keshedt bőrét?

Vért ugyan nem szív belőle.
Vagy, ami még ennél rosszabb,

szépségével kérkedő hópihe hullik,
de szíve jég.
Megdermed tőle a föld,
a tolvajoktól kirabolt meztelen erdő.
A pockok lukjukba menekülnek,
a madarak nedves fészükben
vacogva, némán összebújnak.
O hová menjen? Se lerágott csont,
eldobott, penészes kenyér, megromlott,
kiöntött ételmaradék, se száraz búvóhely.

A gyerekek a városszéli iskolaudvarban
röpke időre abbahagyják a játékot.
Még soha nem hallottak ilyen szomorú,
torokszorító, túlvilági vonyíkolást.

ERDŐ MELLETT

A pestimrei erdőben
a tél közeledtével
a leszálló köd takarójába burkolódzva
gyanús árnyak mozgolódnak.
Kezükben fejsze suhog,
fűrész foga összekoccan,
mintha félnének,
hogyan rosszat tesznek.
A fa ága, törzse jajong,
csontjuk reccsen.
Az erőlködéstől zihál a tüdő,
a fülben dobol a vér.
Csak meg ne hallja valaki!...

A közeli házak ablakai
vaksin hunyorognak,
függöny sem rebben.
A zajhoz hozzászoktak a kutyák,
farkukat behúzva
vackukba bújnak.
A szagáról felismerik,
hogyan a gazdájuk matat a tilosban.
Nem hiányzik nekik
a farba rúgás, szidalom!
Ám az álmukból felriasztott madarak
annál jobban ríkoltoznak,
de mire bármit tennének,
fészük földre hull.
Jaj, a fiókáik!
Védenék, de a letört, levágott gallyak
suhogó korbáccsá válnak,

s az ütés szárnyukon, hátukon csattan.
A nyirkos avarban a fájdalomtól elaléltan
még csapzott tollaikkal betakarják
elnémult kicsinyeiket.

Később a vaskályha arca kipirul,
a kormos, düledező kémény felderül,
s mint a hajléktalan öregember, aki
dohányhoz ritkán jut,
most pipájából víg szikrák pattannak,
meleg füstöt pöfékel.
A sok gyerek a zsúfolt ágyban
álmában mosolyog,
s lerúgja magáról a durva pokrócot.

Tolvajt kiáltanék,
de torkom elszorult.
- A naptárban 2005 decembere állt –,
mégis Jean Valjean jutott eszembe.
Szégyelltem,
mégsem cselekedhettem Javert-ként!...

DÉLUTÁN

Gyálon, ahol lakom,
a pestimrei erdő olajfáinak illatát,
mint régen várt kedves parfümjét
előlegként hozza a nyár postása, a szél,
s lélegzetvisszafojtva hallgatom,
mikor csönget a kapun.

Az ég konyhafőnöke
még egyszer a délután folyamán
megrakta tűzhelyét, platniján
a vaskarikák vörösen izzottak.
Bennem régi emlék gyújtósa lobbant.
Anyá tésztát gyúrt, hogy kedvemben járjon,
s ne lábatlankodjak körülötte,
míg elkészül az ebéd:
bableves és mákostészta.
Oklömnyi darabból lángost formázott,
s a fehér zománcú sparheltra tette.
„Vigyázz rá, ne égjen meg! Aztán sipirc!”...

A kertre néző teraszon,
rottweiler kutya, Arthur, a székem mellett
feküdt.
Lustán oldalára dobta magát,
kinyújtott négy lábán fekete gyémántként

fénylett körme ékszere.
Horkantott, majd felébredt, beleszimatolt
az aromáktól terhes levegőbe.
Nyújtózkodott, kérdően nézett rám
nyelve piros zászlóját lobogtatva.

MIRE MÚLIK A NYÁR

A napraforgó a szántóföld királynője,
szépsége, kedvessége elbűvölő.
Mint mézesbödön körül ólalkodó medvék
pohos lordok, vikontok lebzselnek körülötte.
Az udvarhölgyek őt utánozzák,
de ami nála természetes, náluk
felvett póz, nem válik előnyükre.
A természet adta kiváltságot
nem pótolják a szépségszalonok
praktikái, rafinált parfümök, ruhák mély
dekoltázsa, mely már-már nyíltan felfedi
az alattuk lévő idomokat.

Boleyn Anna sorsú napraforgó,
tündöklésed nem tart sokáig.
Hóhérod már élesíti nehéz bárdját.
A hiszékeny és rosszindulatú
VIII. Henrik hamar rád unt,
mivel nem fiút, lányt szültél,
mint előző felesége.
S hogy megszabaduljon tőled is,
hűtlenséggel vádol.
Talpnyaló tanácsadói esküsznek rá.
Mire múlik a nyár és sárgulnak a levelek,
koronás fejed porba hull.

FORRÓ FEKETE

A nyári este gőzölgő, forró feketét
löttyintett a koránfekvő
madarak csészéjébe,
hulló csillagok porcukrával édesítette.
A rigók kortyoltak, pityegtek néhányat,
szárnyukkal hiába legyezték magukat,
az álom erősebb volt náluk.

A melegtől a teraszon elbóbiskolhattam,
de a tücskök makacs, egyhangú muzsikája,

mint fekete Afrika monoton dobolása,
felébresztett, vagy csak a képzelet
játszott velem?

A kertben
fényes, ébenfa testű lányok
félíg meztelenül, ágyékukon hánccsszoknya –
előbb lassan, majd az ütem változására
gyorsabban pörögtek.
Mellük párosából, ahogy összeértek, szikra pattant.
Az erjesztett italtól, a termékenység táncától
a férfiak a guggolásból fel-felugráltak,
vágyuk fellobbant lángja
már magasabban lobogott,
mint a sárkunyhók árnyékát
felhőkarcolókká növesztő tábortűz.

ŐSZ A KERTBEN

Ökörnyál úszik a kertben,
rajta riadt pók kapaszkodik.
Nyugtatja őt a segítségére siető szél,
ne féljen, mert november hullámzó vizéből
mindjárt kimentí.

Árva, eltévedt méh,
mint üzemanyag híján a gépkocsi,
napszínű krizantémon vesztegel.
Szárnya erőtlenül berreg,
hiába, nem tud felemelkedni.

Társai ki tudja merre járnak?
Lehet, hogy a meleg kaptárban
nyári élményeikkel dicsekednek,
és közben mézbort szürcsölnek.
O, már soha nem tér vissza.
Csupán az vigasztalja,
szép sírja lesz a virágtemetőben.

Az ősz sok szenvedést megélt öreg pap,
az ég dór oszlopos katedrálisában
imáját mormolja.
S a szeretteiket elvesztő,
megtört, térdeplő gyümölcsfák
rózsafüzérük malomkövén
hitük megmaradt magjából
lisztet örölnek.

SZÜRET

Teli szájjal vigyorog a Nap,
kövér képe gutaütéses piros.
Máris fejébe szállt az erjedő szőlő,
a frissen préselt must illata?
Egy biztos, a szél dülöngve jár
az ültetvények sorai közt.
Nem sok hiányzik ahhoz,
hogy a buckákon orra ne bukjon.
Szinte hallani a tőkék
megkönnyebbült sóhajtását, nyögését,
ahogy kiegyenesítik fájó derekukat.
Végre megszabadulhatnak
az ágaikat húzó fürtöktől.

A megrakott puttonyokat, ládákat
cipelő férfiak közül, néhányan
felbátorodva a hirtelen bekapott pálinkától,
se szó, se beszéd belecsípnek
a nők domborodó fenekébe.

A tréfára nyaklevesként
jön a válasz.
Kezükben a metszőolló félelmeset csettint.
Tiltakozásuk kacagással párosul.
Erotikus játék ez, beleillik
a szüret vidám hangulatába.

A hús pincékben az üres hordók
unalmukban ásítoznak.
Hangosan korog több hektoliteres bendőjük.
Donga hasukról csoda, hogy nem esik le
vas nadrágszójuk.
Vígan pöfög a traktor, meg se kottyan neki
a nehéz utánfutó,
mintha üzemanyagába nemcsak
gázolaj lenne.
Legszívesebben dalra fakadna.

ÜRES BARÁZDÁK

Üres a ház, a gyerekek régen kirepültek.
A gazda ölében
agyonolvasott Kalendárium.
A nádfonatú karosszék vesszői töröttek,
már rossz benne az ülés.

Másik kellene, szúrja, böki,
kényelmetlen, de ragaszkodik hozzá,
mert együtt öregedtek.
Öklei, mint ültetésre váró
bütykös dáliagumók.
Azt hinnéd, elszáradtak,
de tavaszodván, ha földbe ásod,
kacagva újra kihajtanak.

Karja bírná-e még az ekeszarvát?
Lába a felszántott göröngyöket?
Zsigereiben érzi még az erőt, de mi haszna?
Kinek, minek, s hol a föld, rég eladta.
Nem lesi az eget, esik-e, fúj-e,
milyen termés Ígérkezik?
Munkájának lesz-e eredménye?

A dróton rángatható kolomp
hónapban egyszer a postást jelzi,
megjött a nyugdíj.
S arcán a barázdák minden csengetésre
egyre mélyebbek, az idő boronája
feleslegesen dolgozik rajta.

Asszonya a tévét nézi, vagy csak úgy tesz,
kell a zaj, hogy elűzze a pók szötte csendet?
Kötőtűi cikkanva, koccanva szaporítják
a sorokat, ajándéksál lesz az unokáknak.
A tágas udvaron, az eperfa alatt,
– ágain egykor lányai hintáztak –,
most két kivénhedt tyúk kapirgál.
Az óvatlan, lehullt hernyó zsíros falat.
Már rég nem tojnak, kakas se néz rájuk.
Húsuk ehetetlen, minek vágnák le?!
Majd elmennek, ahogy ők is.

A vonat sípolva érkezik az állomásra.
A határban traktor pöfékel,
a suhanc kukorica bajsát pödörgeti.

PIETÀ

Afrika fekete asszonyai,
karjukban csontsovány gyermekük,
az éhség vicsorgó kutyái
lemartak rétluk minden húst.
Vedlő kígyóként zizeg rajtuk
a kiszáradt bőr,
de alatta új nem nő.

Csak a csont hivalkodó fehérsége.

Már nem sírnak, nem beszélnek!
Nem könyörögnek, szemük retináján
megtört a fény,
értetlenül a semmibe néznek.
Ember formájuk, akár a Kafka novellában,
sötét bogárrá változik.

Ez nem Michelangelo Pietàja,
kétezer év spirituális öröksége
márványba vésve,
amelynek csodájára járnak
a hívők és más vallási ideát követők,
vagy csak a szépség zarándokai.

Ez a 21. század valósága,
segítő, jószándékú, szenzációt,
sikert, pénzt hajszóló riporterek
digitális fotóinak lenyomatai.
Bulvár lapok első oldalas hírei.
A globalizálódó világ Janus-arca.
Elfér rajta a jóságos atya
kezét nyújtó), együtt érző mosolya
és a tekintélyt, hatalmat parancsoló,
rezzenéstelen arcvonás!

ELNÉMUL T HARANGOK

Jégcsapok lógnak a Nap házának ereszen,
orgonasípjai a télnek.
Fagyos szél játszik rajtuk.
Az ég gótikus katedrálisában
a hívők báránként összebújnak.
A Biblia felett melengetnék
hidegtől kékülő kezüket.
Zsoltárt énekelnének, de hangjuk
szájuk párjától rögtön megfagy.
S csörömpölve a díszes mozaikpadlóra hull.

A pap az oltár előtt felemeli
a megszentelt színarany kelyhet,
a szertartás szerint inna belőle,
de Krisztus vére megdermedt, nem folyik.
Isten szolgálói rémülten nézik.
Elhagyta őket az Úr?
Öklükkel bűnbánóan mellüket verik.
A harangozok hiába húzzák a kötelet,
a harangok nem kondulnak.

A komor tölgyfa ajtón
ördögi fuvallat dörömböl.

NEM A SZÉL ZÚGATJA

Nem a szél zúgatja az erdőt,
a szegények sóhajtása
rázza a fák csupasz, lepusztult ágait.
Süketek és vakok országa vagyunk,
hogyan nem hallja senki
az elesettek jajveszékelését?
A jól szigetelt, párnázott ajtók, ablakok
palotáiba nem szivárog be
a külső póri zaj.

Zavartalanul élnek kiváltságos,
fényűző világukat.
Eszükbe sincs, hogy önszántukból
többet adjanak jólétük asztaláról
lehulló kenyérmorzsáknál.

ÖREG PARASZT

Az öreg paraszt
bajsa alatt morgolódik.
Akárcsak apja, nagyapja,
látástól vakulásig
teszi a dolgát.
Haszna annyi,
nem kell neki esti mese,
amerikai tévékrimi,
hogyan elaludjon.

S hajnalban
az állatok az ólban
sírnak, kotkodálnak.
A kakas hangos kukorékolással
követeli udvarháza
s a maga jussát.
S a föld –öt hold, amit visszakapott-,
mint zsémbes öregasszony,
nem városi nagysága,
nincs rajta ráncot, szeplőt fedő
illatos kence.
Bőre száraz, repedezett,
terméketlen, ha nincs trágyázva,

megmunkálva.

A határban pacsirta dalol,
nem hallatszik ide
a parlamenti politikusok
ádáz, alantas vitája.

Érte hadakoznak?
Akár a kivert kutya a gazdáját,
a kapanyél
tenyerük szagát sem ismeri.

Morgolódik az öreg paraszt,
fogytán lévő erejével sokra nem megy,
a falu új összefogása kellene.
Felesége fejcsóválva néz utána,
majd a konyhába besurranó macskát,
mivel lusta, nem egerészik, kiseprűzi.

VIRRADAT

A hajnal tornyán a rozsdás pléhkakas
csőrét az ébredés köszörűkövén élezi,
és kukorékolásának szikrái
megperzselik az álmok langyos leplét.
A Fiastyúk megrázza védelmet nyújtó
kendermagos tollazatát,
hogyan csibéi kibújjanak alóla.
A kiebrudalt fiókák éhesen csipegetik
a Mindenség gazdasszonya által kiszórt,
aprócsillag kukoricaszemeket.

A sántikáló reggel baktere
takarékoságból már a Hold lámpásának
lángját lekoppintotta,
mielőtt aludni tér, lejárt a műszakja.
A városszéli kiserdő
kamillaszappan illatú harmatban mosdatja
levél gyermekeit, akik prüszkölve tiltakoznak,
de hiába az ellenkezés.

Öreg professzor a Nap.
Már katedrája mögött ül,
aranykeretes pápaszemét törölgeti.
Köszvénye miatt ma is korán ébredt.
A használattól fényesre kopott pálcájával
türelmetlenül dobol íróasztalán.
Az osztály névsorát böngészi,
kit szólítson elsőként?

Jaj annak, aki nem készült!

VIHAR KÉSZÜL

Az ég lószagú, szürke pokróc,
durva, szúrós.
Alatta izzadtságtól fénylik testem.
Vihar készül, a fák, a kutyákkal együtt
előre megérzik a bajt.
Félelmükben torkuk megszorul,
kiabálnának, de csak sutognak.
Az ágaik közt fészkelő madarak
riadtan összebújnak.
A szülők elröpülhetnének,
de fiókáikat nem hagyják,
inkább velük pusztulnak.

A felhők fekete földjében
hatalmas bokrok.
Részeg pásztorok botjukkal
hadonásznak, de nem gyümölcsöt,
jeget vernek le róluk.
S mint gyilkos gránátok,
zizegő repeszeikkel
szétmarcangolják a kert virágait.

A szomszéd baromfiudvarában is
nagy a riadalom.
Az ól biztonságot nyújtana,
de a tyúkok tollúkat veszelve
egymást tiporják.
A kakas hiába pengeti sarkantyúját,
rázza haragtól bíborló taraját,
senki nem figyel rá.
A zöld gyepp az ijedtségtől megöszül.

VISSZAKAPOTT FÖLD

A gémeskút összedrótozott
zsiráf csontváz,
bambán néz a magasból
a széttört kávéra,
az elkorhadt itatóvályúra.
Kiszáradt medrében döglött békák.

A tanya vályogfala sárguló,

búzló avas szalonna.
Kiköpnéd, ha szádba kerülne.
A kemencében, hogy kenyér,
rétes sültetett, szétporladt,
kormos téglá jelzi.
Istálló, disznóól, baromfiudvar,
kifosztott, lerombolt végvár.

Régen, míg a gazda élt,
a föld fekete vaját cipóra
kenhette volna.
Hajnalban kakas ébresztette,
telihold fektette.

Az örökösök, hogy visszakapták,
büszkén járták a határt.
Felébredt a paraszti ösztön?
Tüske, gaz, árnyék nélküli hőség,
izzadság szagú szél.
Szétszaggatott női harisnyák,
férfiak korgó gyomra,
unatkozó gyerekek,
pánik, hanyatt-homlok menekülés.
Gépkocsikba szorult vadló
rúgkapálva vágat velük a dülőúton.

VÁGÓHÍD

Gyötör-e a lelkiismeret,
van-e benned száanalom
a vágóhídra vitt sertésért, marháért,
a rikoltozva szárnyát csapkodó,
riadtan tiltakozó baromfiért,
a vízből kifogott halért,
a kifent késpenge kegyetlen villanásáért,
a véráldozatért?
Az éhes gyomor panaszos korgásáért,
az intézményesített öldöklésért,
a vásárcsarnokokért, a hentespultokért.
A gusztusos húshegyekért, karajért, csülökért,
kolbászért, meleg töpörtyűért?

Az élet kegyetlen törvénye:
hogyan élj, ölnöd, enned kell.
Milyen álszent dolog,
hogyan a hiszékeny jószágot
neveled, magadhoz édesgeted,
csak az úgy bízik benned, mint kisdéd
a mellét nyújtó anyjában.

Pedig tudod a végcél:
az illatosán gőzölgő újházi tyúkhúslevest,
a sertés szűzerméket,
a bográcsban főtt marhalábszár pörköltet,
a töltött libanyakat,
az ünnepi asztalra kerülő, szalonnával spékelt
karácsonyi pulykát,
az újévi, aranybarnára sült malacpecsenyét.

S jóllakott emberként, teli hassal
a kanapédon szunyókálva
nem veszed észre,
hogy a jóléti állammal elaltatják óvatosságodat,
hogy alattad rég kilendült egyensúlyából
a Glóbusz,
s a földi hatalmasságok,
ha érdekük úgy kívánja,
átírják a mózesi kőtáblákat.
Ünnepi csinnadrattával megnyitják
a háborús mészárszéket,
ahol büntetlenül folyhat
az intézményesített öldöklés,
s lehet, te vagy a következő áldozat.

SZEGÉNYEK BOLDOGSÁGA

A szegénynek ágy a boldogsága,
hinni akarja,
hogy az asszonyöl birodalma, hegy völgyei,
lombos cserjéi neki illatoznak,
s e buja táj színpadi díszlete:
langyos éj, holdfényes ég,
sziklából fakadó tiszta forrás,
leselkedő csillagok,
mind, mind a termékenységről,
a gazdagságról locsognak, susognak.

N .i szaporodás ősi ösztönétől hajtva
gyarapítja háza népet.
I >c a reggel elhúzza az álmok
csalóka függönyét, s hunyorogva,
szemét dörzsölve ráébreszti a valóságra:
az ágy röpke boldogsága,
asszonyöl birodalma
csak arra jó, hogy nappal robotoljon,
családjáért tűrje a rá kimért sorsot.
S este, ha fáradtan lefekszik,
az, ágy már nem az öröm,

bűntudata parazsát szítja.
Kiugrana belőle, de felesége átöleli.
A gyerekektől zsúfolt szoba
fülledt levegőjében
a külvilág ablakon bejövő
árnyjátékát csendben figyelik,
és hallgatják a gyanútlan, önfeledt szuszogást.

ÁLOM A KORONG UTCÁBAN

„A város peremén sívít e dal.”
(József Attila)

Munkaszolgálatos katonaként társaimmal,
a zuglói Korong utcai barakkban laktam,
s az egész napos robot után
kivágott faként
a vaságy szalmazsákjára zuhantam,
kegyes álomtündérem karjába vett
és ringatott, mint kisdedet,
kinek ártatlan, falánk száján
édes anyatej kihűlt csillagcseppje tipeg.

A kézzel fogható valóság:
cement, mész, malter, téglapor,
épülő házak,
a kőművesek durva tréfái,
a Thököly út és az Erzsébet királyné
úton csörtető villamos
kattogva eliramlott.

Mint egykor még „a város peremén”
átrobogó vasút, melynek ablakából
emberarcú szellemek bámészan nézték
a gazella lábú tájat,
a mozdony füstjét, kormát,
ahogy magasba száll,
majd gúnyos varjú károgással
ágakon, házak cserepein landol.

A költő cigarettára gyújt,
ahogy kilép a kapun, s kalapja alól
szeme gyufája rájuk sercen,
bajsa szárnya a hűvös szélről
meglibben, fel nem repül,
gond húzza le.
Pénze nincs, gyalog megy,
hogyan verseire kiadót találjon.

A vadgesztenyefák sündisznó gubójából
gitár pendüléssel kipattanó magjuk
földre pottyán,
s a nyálkás, ködös reggelen,
szőnyegként lába alá simul.

KASSÁKOT OLVASVA

*„Eljön a pillanat
mikor hiánytalanul érzem
rokonaim közelségét”
(Kassák Lajos)*

Bazalt koponyádból
felépült hát piramisod,
roppant köveit hiába próbálgatták
sakállelkű senkik,
talpnyaló írnokocskák
a sivatagba széjjelhordani.

Áll messzire merengőn,
áll az időben társtalanul,
csúcsa sasmagasán
trónol a naparcú isten.

Én most itt szorongok
emlékműved kapujában,
de egyre beljebb csalogatnak
mesteri kézzel faragott geometriáid,
s bent, a boltozatos termekben
térdre parancsolnak fáraó kincseid.

TARKÓ LÖVÉS

*”... csak feküdj nyugodtan”.
(Radnóti Miklós)*

„Tarkólövés” – írtad a „Razglednyicák”-ban,
s így végezted te is.
S fogolytársaid mellé zuhantál.
Az egykor büszke árják
vert seregként bőrüket mentették.
Kölöncök voltatok a kiherélt bikák nyakán.

Mint tékozló fiú, kit messze sodort az élet,
s országok útjain, „bíborparázson”,

„zuhanó lángok közt” mégis visszatértél.
S bocsánatot kérve
a földanya kötényébe kapaszkodtál.
Viharkabátod zsebéből
már nem volt arra időd, hogy elővedd
a gyűrött noteszodban lapuló
vers virágokat.

SZOLZSENYICINÉRT

*„...a parancsnoki barakk előtt lógó sındarabon
a kalapács elkongatta az ébresztőt. Szaggatott
csörömpölése gyengéit hatolt át a kétujjnyi
vastag jéggel bevont üvegen...”
(Iván Gyenyiszovics egy napja)*

*

*Robert Jordán: „Nem szívesen távozom a világból,
nagyon nem szívesen, de remélem nem
dolgomvégezetlen megyek.”
(Ernest Hemingway: Akiért a harang szól)*

Ha jön az este a láger barakkjai felett
a vastag hó és jég páncéljával
nemcsak a földet,
az eget is betakarja.
Nincs különbség fent és lent között.
Kegyetlen satuként szorítja az embert.
„Isten – Suhov szerint, úgy tartják
a falubeli vének – a régi holdat
csillagokká tördeli szét!
így pótolja a lehullottakat!”

Ám, hiába a fáradozása,
a tábor felett még neki sincs hatalma.
S fényt csupán
az őrtornyok reflektorai
és a zóna fényei adnak.
Bőven elég, hogy az elítélteknek
elvegye a kedvét,
ha netán e kietlen vidékről
szökni akarnának.

Csoda-e, ha a fűrészporral megtömött
zsákon alvók álma
az alacsony mennyezetről
dermedt madárként pottyán földre?

Hová, merre is szállna?...

A CETHAL GYOMRÁBAN

Mikor még a csepeli gyárban dolgoztam,
s reggelenként, mint Jónást a cethal,
sok ezer társammal együtt a kitárt kapuk
vasfogaikat csikorgatva bekaptak,
nem éreztem, hogy fogoly vagyok.
Nem rimánkodtam isteni kegyelemért.
A dübörgő kalapácsok, présgépek,
az újkor vas brontosauruszai,
a sárkányfejű kohók félelmetesen bömböltek,
a magasban a daruk archeopterix madarai
szárnyukat csattogtatták, acélkörmükkel
a több tonnás, frissen csapolt
folyékony fémmel telt kokillákkal röpködtek.
Gáz és fustszag, mclaszos homok
barna kendőjű, émelyítő szaga
gondos anyaként takart be minket.

A csarnokok ablakára lerakodott kormot
az aranyseprűs nap sem takaríthatta le,
bárhogy igyekezett. Inkább kinyitotta,
hogy friss levegő áramoljon be hozzánk.
Akár csak kezünkről, bőrünkről a legszagosabb
szappan, forró zuhany sem moshatta le
a beleégett olajat.
S munka után kedvesemmel
- munkáslány volt ő – ha sétáltunk
az Imre-téri parkban,
s leültünk a nyíllal átlőtt szívekkel televesett
padra, a Hold rendre intette a kíváncsiskodó,
hangosan kuncogó csillagokat.
A máskor diibögő gyorsvasút lábujjhegyen
indult ki az állomásról a Boráros tér felé.

KALAPÁCS ALATT

Helyem keresve a világban
dolgoztam a gyárban.
S megcsodáltam a présműhelyben
- ahol nagybátyám volt a művezető –
a kovácsok, mint döngölik, tömörítik, lapítják
a súlyos légkalapáccsal
a kemencéből kivett, felhevített

fémuskókat.
Elgondoltam, a kor minket is
így alakít.
Kiből, végső formájában
tengely készül,
tengerjáró hajók turbináját hajtja,
másokból a gyenge ötvözet miatt
könnyen kopó alkatrész lesz.

Én azt reméltem, hogy minden
döndüléstől megpendül,
összerendeződik,
keményebbé, acélosabbá válik
bennem az anyag.
S mint Michelangelo Dávidja,
győztesen szembeszállhatok
az erőszakkal, Góliáttal.

NOSZTALGIA

Miért, hogy annyi év után
a Szabadság utcában,
a Kozma ház – ahol egykor laktunk –
jár az eszemben.
Pedig, mint csipát
vagy az utca porát,
ha belekerül a szembe,
jobb lenne
kitörölni.
Mert csúf proliház volt,
ahol az indulat a lakók közt,
mint fa a tűzben
szikrázva parázslott.
De rögtön csend lett,
ha a házi néni köztük termett,
és bandzsa szeme forgott jobbra-balra.
Kire néz sandán, senki
nem tudhatta.
Mint ahogy azt sem,
holnap kit tesz utcára
gonosz indulatja.

S a szűk udvarban
nem nőtt, nem termett,
se fű, se virág,
helyettük nehéz szagot árasztott
a fabódés reterát.

A Kozma kalaposnak

egyik fia nyilas lett,
s lelépett negyvenötben,
a másik, ha még él,
kissé furcsa,
azt mondták a tanulástól bedilizett,
majd megnősült,
de felesége odébbállt.
S lányuk, Bözsike,
a jó szomszédok azt suttozták,
az ördög zálogba elvitte,
mert a púpos kalapos
fogadást kötött vele,
s nem teljesítette.
Valójában elragadta a tüdővész,
lerágta, mint csont a húst
a víztől fortyogó, gőzölgő mész.

S a ház, az utca rémei
a Zwitkovitz fiúk,
jobb volt őket kikerülni,
s anyánk szoknyája mellett ülni,
míg elül a vész,
mert bőrünkön tapasztaltuk,
akit elérnek, annak
okkal, ok nélkül kijut
egy farba rúgás, orrba verés,
nekem éles kő a homlokomba,
mint őseember rajza a barlangban,
ma is látszik a sebesedés.

Furcsa jószág az emlékezés,
mint makacs ló hátán, hiába csattog
gazdája ostora,
csak addig fáj, míg csikordul
a zabla vasán
megsárgult foga.
Az istállóban már a jászol,
az abrak, a széna illata számít.
Érzéseinkben is.
mintha foncsorát vesztett
tükörbe néznénk,
nem a valós, a megszépült, vélt kép
befolyásol.

KÍSÉRTETVÁROS

Kísértetváros a gyár,
mintha földrengés sújtotta volna,
s a romokat nem takarították el.

A kiürült utcákban vállam fölött
szorongva tekintek hátra.
Cipőm zaját visszhangozzák a falak.
Magányos vagyok ott, ahol reggelenként
több tízezer láb dobogott.
Ki sompolyog mögöttem?
Ki követ, hogy lépéseit nem hallom?
Kiszáradt fa ága reccsen, árnyéka
szisszenve lehullik a vassal, fémmel,
készáruval megrakott járművektől
elkoptatott kövekre.
Az elgörbült, használaton kívüli,
sehová nem vezető, rozsdás sínekre.
Egykor, munkába jövet
asszonyok, lányok kacarásztak.
A pimasz, felgerjedt szél szoknyájukat emelgette.

Tolakodó kezére rácsaptak,
elhessentették, lepöckölték,
mint rétről, gyümölcsöskertből idetévedt,
virágmintás ruhájukra
rászálló katicabogarat.
Testük még ágytól, álmotól, futó öleléstől
parázslott.
Az üzemcsarnokok
lepusztult hangversenytermek,
se zenészek, se hangszerek,
nyoma sincs már itt, hogy egykor
a gépeken bartóki mű szólt.
Vad kakafóniák, szokatlan effektusok
megrengették a földet, az épületeket,
az utca burkolatát,
a begyepesedett emberi gondolatokat.
A barbár ritmus megragadott.
Részeg kábulatban dülöngéltél,
mintha átmulattad volna cimboráiddal
az éjszakát, pedig korty szeszt sem ittál.
A tervrajzok hideg fejet,
precíz szakértelmet követeltek.
És most?
Micsoda sci-fi könyv szereplője lettem?
A múlt széttépett,
elsárgult lapjai zizegnek talpam alatt.
De hol a jövő kimunkált forgatókönyve?
Megvakult ablakok, repedt falak,
füst nélküli, kihűlt kohók kéményei,
az ég illatos, kék levélpapírján semmi jel,
mire figyelmeztettek
kitört hegyű grafit ujjaitokkal?

IMA VAGY ÁTOK?

(Che Guevarára emlékezve)

Új Barrabás vagy új Megváltó voltál?
Válasz nélkül, vérbe fagyva
szálkás fapriccsen, világ csúfjára
kiterítve feküdtél.
S a bolíviai hegyi falu népe
hátukon a fegyver hideg vasát,
a katonák forró leheletét érezve
szótlanul nézték törbe csalt,
görcsbe rándult tetemedet.

A látványtól, a félelemtől
nem tudták, kezüket imára kulcsolják-e,
vagy nyálukat köpésre gyűjtögessék?
Az élet, az élnivágás, a kényszer
a legbecstelenebb tettekre sarkall.
Péter, a szikla is – Jézus megjósolta neki
hogy bőrét mentse, a kakasszóig
háromszor megtagadta.

Hol van az egykor szebb,
igazságosabb világot álmodó,
John Lennon dalát éneklő,
lázadó ifjúság?
Mint heréit bika
már jámbor kérődzővé konszolidált,
tisztes polgárrá szelídült.
Eszme, hit, jelszavak helyett
az olaj árát,
a tőzsde híreit lesi.

TALÁLKA

Május volt, s az első találkozásonkon,
hogy összeért a kezünk,
ujjaink illatos, meleg kalácsként
összefonódtak.
S mint fénylő tavaszi kertben,
tenyerünkből selymes barka,
szikrázó sárga aranyeső
pattant ki.

S mintha a csepeli Hév is
könnyebben vitte volna utasait,
mert a Borásos téri

végállomáson párja, az ütközőbak,
tárt karokkal várta.

Az izzadt Nap a Dunába mártotta
zsebkendőjét,
hogy pírban égő arcát megtörölje.
A rakpart már sok szerelmespárt látott,
de most úgy elcsodálkozott,
hogy a lépcsőjéből kimozdult,
megkopott bazaltkövet vízbe ejtette.

A 2-es villamos már majdnem elindult,
de ajtaját előttünk újra kinyitotta.
Úgy szálltunk fel rá,
mintha a bakon parádés kocsis ülne,
s a fiákért díszesen felszerszámozott
paripa húzná.
S járművünk egytrappban meg sem áll
az Andrássy úti Operaházig,
ahol ünnepi előadásban
a Trubadúrt játsszák.

RONCSTELEPEN

A gyár, mint gazzal benőtt, kifosztott,
rablóktól feldúlt temető.
Szerte hevernek szétfoszlott végtagjai.
A holt gépekkel együtt feltúrták,
szétszórták megszenvedett ifjúságomat.
Hiába próbálkozom, a hulló csillagokat
hányó köszörű fényét
többé vissza nem adhatja.
A rozsdá, mint gyümölcsben
a falánk hernyó,
a remény acélkék anyagát megzabálja.

E romhalmaz tetején
tétova, bukott angyalként ülök,
szárnytollaim a bepiskolt földön hevernek.
A szél éhes kutyaként vicsorogva kerülget,
az enyészet porát, a lerágott csontokat,
dühében arcomba, szemembe kaparja.
Vakságomat gúnyolva,
vonyítólva eliramlik.

EGYEDÜL AZ UTCÁN

Megértem azt, aki az utcán kóborol,
s a fényes kirakatok előtt, ha megáll,
legszívesebben betörné az üveget,
s a kihívó pózban tetszelgő próbababa arcát
véresre verné, ha nem műanyagból lenne.
De fegyelmezett, törvénytisztelő polgár.
Hónapok óta nincs munkája,
pedig ereje teljében van.
Az asszony, a gyerek kérdő tekintete
úgy égeti, mint a szarvasmarhát
a sístergő, számba vevő billogozás.

Szaktársaival, hogy várták a változást,
a levegőben, mint a zárlatos villanyvezetékben
szikrázott az elektromosság.
Azt kívánták, történjen bármi,
csak legyen vége a bizonytalanságnak.
S mire nem számítottak,
egyik napról a másikra megszűnt a vállalat,
utcára kerültek.
Mint húsevő hangyák a tetemet,
a gyárat lepusztították,
mise, pap, hívő híján üres
a templom, az üzemcsarnok,
a harangozó perselye.
Orgonaszó, zsoltár éneklés helyett
az egerek éhesen cincognak.

VONATON

Lihegnek az útszéli fák,
könnyedén hagyja őket
a diadalittas, debreceni express.
Színesfilmszerűen változik a táj.
Megújult városok, lompos faluk,
elhagyott tanyavilág, csalódott,
magányos emberek,
zsúfolt kocsmákban nyekergő,
lakkját vesztett, hamis hegedűszó.
Gazdag termést Ígérő,
sarjadó szántóföldek.

Új élet csikósa csattogtatja ostorát,
modern traktorok riasztják
az elszaporodott pockokat, nyulakat,
szamárkóron pihegő bogarakat.
Másutt maradiság, elhanyagolt,
üres disznóólak, szarvasmarhák

kihűlt trágyájában vasvilla rohad.

Az utcán, a ház előtti lócán
megözsvegyült öregparaszt ül,
bütykös keze fájós térdén pihen,
bajsa ég helyett
földre konyul, mélybe, temetőbe kívánczik.

Vajúdik a természet, az ember.
A jó és a rossz keveredik.
Mindig így volt, ezután is így lesz?
A termékenyítő esti utáni szivárványodhoz
mikor épül meg
a boldoguláshoz vezető út?
Egymást túlkiabálva
fecsegnek a vonatkerekek,
de a kérdésre nem válaszolnak.

VÍZPARTON

Két gyerek a vízparton meredten áll,
a nád között felpuffadt holttestet
ringat a szélborzolt hullám.
A halál szakácsa máskor a betegnek,
nehogy felgyógyuljon,
sovány kosztot ad.
Most, mint levágásra ítélt állatot
zsíros falatokkal jól tarthatta.
Az izgága hínár meg sem pisszen.
Talán azt hiszi a hason fekvőnek szép az álma,
hogy ilyen csendesen viselkedik?

A fiúk barna, bársonyos buzogányt kerestek,
már jó néhányat máskor is
a virágbolt vezetőnőjének eladtak.
Jól jött e könnyen szerzett zsebpénz,
nem kellett otthonról
fagyira, colára kunyerálni.

Még sohasem láttak halott embert,
háborúról alig hallottak.
Szüleik sem éltek még akkor.
A tévémeséken nőttek fel,
de ott hiába halt száz halált a hős,
mindig talpra állt.

Ez a hulla igazi hulla volt!
S ettől úgy megrémültek,
hogy cipőjüket, mit levettek,

ne érje víz,
mintha hal helyett mérgezpókot
fogtak volna,
messzire hajították.
Talpuk csattogása, mint arcukon a pofon,
most nem sercegő piros almát,
kék-zöld, fanyar szilvát érlelt.

FELFORDULÁS

Túrják, fúrják a várost,
az építés géppuskái kattognak,
elismerésre tarthatna számot az igyekezet,
a felfordulásért mégis szidást kapnak.
Elavult szűk utakon, autó, busz, villamos,
tolongó, ingerült tömeg.
A múlt dohos házainak levegője
összekeveredik a forró aszfalt szagával.
A belvárosi, régi körfolyosós épületek
lakásaiból a kilátás:
málló vakolatú tűzfal, nyirkos, szűk udvar,
ablakok párkányán senyvedő muskátli,
búzló kukák a kapuk alatt.
A verebek, a vadgalambok,
inkább az utcán hálnak, a hontalanok
vacka körül kapirgálnak.

A szmog mosatlan függönye
eltakarja a Budai-hegység zöld ligeteit,
a Duna fakókék ingének fodrait.

Olyan ez a régi, repedezett városkép,
mint a rossz festő vászna.
Egymás után hordja fel rá a festéket,
elmaszatolódik a szín,
az eredeti mondanivaló.
Legjobb volna, ha szétszaggatná,
de csóró a festő, támogatója nincs.

Olyan ez az egész, mint az életünk.
Toldozzuk, foltozzuk, mint a gyerek kinőtt
ruháját, mert újra nem telik.
Sóvárogva hiába állunk a csillogó kirakatok előtt.

JÓKEDVEM SZIKLÁI

Jókedvem szikláin ugrálok,
mint a hegyikecske,
olyan ritka ez a pillanat.
Nézd el hóbortos viselkedésemet,
érthetetlen mekegésemet,
kurjantásomat.

A meredek lejtőkön sunyin követ
a szél,
kapadozik utánam,
összeborzolja hajamat,
de ügyesebb vagyok nála.
Eloplá-hó!
A cirkuszi kötél táncos is
megirigyelné mutatványomat,
de engem nem érdekel
a közönség tapsa, elismerése.
A magam útját járom.

A sziklák mögé rejtőzködő
ritka vadvirágok
furcsállva néznek,
attól félnek, letiprom őket.
S bár nehezebb itt az élet,
mint a völgyben, a hegyek védelmében
nyíló pitypangé, szarkalábé,
velük mégsem cserélnének.

GYÓNTATÓSZÉK

Ember a gyóntatószékben
reszkető hangon sorolja bűneit.
Olykor elakad, mintha megszakadna
benne a lélek,
majd újult erővel buzog fel
bűntudata forrásvize.
A bő áradattól szinte tocsog székében
a csendben hallgató pap.
Stólája végén az arany rojtot
szórakozottan morzsolgatja.
Arca rezzenéstelen, se szájalom,
se megvetés nem látszik rajta.
Az elválasztó misztikus rács mögött,
mintha maga a bölcs, mindenre odafigyelő
Isten ülne.
A gyónó is pillanatra,
mivel a földi életben a hatalom
fontos embere,
azt hiszi maga az Úr ül vele szemben.

Ám szemét gyorsan lesunyja.
Jóléttől elhízott teste
megtölti a szűk kalitot.

A dohos levegő még dohosabb lesz,
térde fáj, szokatlan tőle ez a póz,
de saját őszinteségétől úgy meghatódik,
hogy hájas arcán egy mederbe folyik
a megbánás könnye
a zsíros izzadtságcseppekkel.

MENHELY

Mintha szegények menhelye lenne a város.
Utcáiban a fák, a házak lakói vacsora után
korán lefekszenek.
Az este gondos pótanya.
Minden ágyhoz odamegy,
s olcsó pokrócokkal betakargatja
fogadott gyermekeit.
Az álom –a szebb világ angyala –,
üstöküknél hamar megragadja őket,
s drága játékokat tesz sóvár kezükbe.

Az utcák gyenge világítása miatt
tolvajként botladozik a szél.
Lába a járda híján óvatosan tapogatja
a buckás, gidres-gödrös talajt.
(Hóna alatt nincsen röplap.
Nem jobb életre vágyó
szakmunkásfiú, vagy agitátor.)
Jövőtlen, börtönjárt, besurranó suhanc.
Nappal, társaival felderíti a terepet.
Hol talál könnyen elmozdítható
biciklit, tűzrevalót, csirkét az ólban.
Megdézsmálható kamrában harapnivalót.

Az éjjel, hogy adósságát törlessze,
trombitáját zálogházba vitte,
hangja rekedt horkolás.
Nyugodt lehet, ki rosszban sántikál,
nem hallatszik a rendőrőrsre.

KÉT PÓLUS

Éjfél felé a pályaudvarok, az aluljárók

a hontalanok részeg hortyogásától hangos.
Almuk zavaros, motyogásuk érthetetlen.
Sárból, agyagból gyúrt életük
szemétbe került,
cserepeire hullt ünnepi váza.
Isten sem ragasztja újból össze.

A járművek kloákaszellentése
a lenti bűzös lehelettel keveredik.
A csípős szagtól
az utcalámpák szeme könnytől hunyorog.
A munkából hazaigyekvők,
késői utasok orrukat befogják.
A falfirkákkal teli, homályos folyosók
polgárpukkasztó torz pofái
gúnyosan vigyorognak.

A fényárban úszó belvárosban,
a luxusszállodák bárjai előtt,
az előkelő szórakozóhelyeknél
drága autók parkolnak.
Sikeres üzletemberek,
a rendszer
pezsgősüvegeiből kipukkant
paraemberké,
televíziós és bulvárlap sztárok,
kétes aranyifjak mellett
diszkrét plasztikai klinikákban
átformált, átszabott hölgyek feszítenek.

A himlőhelyes hold hozzájuk képest
kültelki prostituált.
A fák mögül irigykedve leselkedik.
Napok óta rosszul megy az üzlet.
Stricije, a nap, ha kártyán veszít,
jaj neki, rajta csillapítja haragját.

BUGYORBAN

Ez nem Dante poklának bugyra,
a szegénység dohos, ragacsos zsákja.
Ha ide bekerülsz,
nem menekülsz.
A rendszer urai a zsák száját
az erőszak madzagjával bekötik.
Kiáltásod ima mormolás,
a kintiek nem figyelnek rá.
Hadonászásod esti lámpafényben lepke vergődése.
Hamar abbahagyod,

mert erőd nem több
a rovarok megperzselt, bűzös
szárnycsattogásánál.
S balgaságodban ahelyett, hogy társad megölelnéd,
rátiporsz, hogy feljebb juss.
De nem tudsz, mert mások is ezt teszik,
megmásszák ezt az eleven,
vergődő piramist, mindhiába,
napfényre nem jutnak.
A feleslegesség szemét temetőjében
számozatlan, új parcellák nyílnak.

ZSÁKUTCA

Hiszékeny, jó szándékú ember!
Nyisd ki a szemed,
nézz a betonba ágyazott figyelmeztető táblára
A széles, kikövezett út
jól bevált díszlet.
Pénzmágnások, gazdag producerek,
filmstúdiók színes papírmaséi.
Szemfényvesztés, kábító mese.
A valósághoz semmi közük.

Ha ledöntened, mögötte
szegényes lim-lomot,
hontalanok nyomorát,
a bűn rothadt tanyáit találnád.

Mint vágóhídra szánt barmot
hangzatos szavakkal félrevezettek.
Népek sokasága
bábeli zűrzavarban tipródik itt.
Friss szénát tartottak orrod elé,
ezzel csalogattak, hogy hátad mögött
bezárhassák a kaput.
Korgó gyomrod zajától nem hallottad
a bent lévők csalódott zúgolódását.
Nincs meleg istálló, tömött jászol.
Minden szál szalmáért küzdened kell.
Ostor pattog,
a végén kegyetlen, véres csillag.
Nem a remény esthajnal csillaga.

KOLOMP

Vad kolomp szólt az éjszakában.
Mintha gazdag legelőről elűzték volna
a marhacsordát,
s a felbőszült vezérbika vérbeforgó szemmel
az árnyakat, a levegőt böködné.
Térde kisebesedett a nehéz kolonctól.
A kolompolás álmom selyemfonalát
szakította el.

Hunyorogva néztem ki az ablakon.
A Telihold degeszre ehette magát,
hogyan fogjon, szokásos útvonalán kocogott.
Súlyos lába döngve felverte a port.

A Fiastyúk kotkodácsolva
felriadt vackában, de csibéi a szárnya alatt
mélyen aludtak.
Megnyugodva becsukta a szemét.

Valami még sincs rendben!
Vagy hallucináltam?
Mintha az álom tűzoltóautóján ültem volna.
Távol, sohasem látott vidéken,
országhatárokon túl szirénázva száguldottunk.
A buja ég testét kéjsóvár,
parázna lángok nyaldosták.
A csillagok fénycsóvát húztak,
petárdaként robbantak.
A messzi tengerek vize bugyborékolva forrt.
Levében hegyek, földrészek főttek.

RÉTEN ÁT

Az út, amin eddig mentem,
mintha egy réten vezetett volna keresztül,
amit sűrűn benőtt a kaszaélt
csorbító, sarlót koptató fű
s amit a lusta augusztusi napban
káromkodva és tenyéreköpködve
vág a paraszt
és villával jó magas boglyába rak,
hogyan a tehénke, és a szántásban
megfáradt lovacska,
a bekecsvacogató hidegben
bársonypuha pofával,
prüszkölve turkálhasson,
és szerterázzon az istállóban
valamit a nyárból megmaradt
kesernyés illatból.

Az út, amin eddig mentem,
mintha egy réten vezetett volna keresztül,
hol most hátra-hátra nézve
hiába keresem lábnyomomat.
Csupán kutyatej virág
hullatja ragacsos könnyeit
s letiport margaréta
próbálja felemelni
fájdalomtól sápadt arcát.

ISBN 978-963-06-5807-2
ISSN 1216-1861

Felelős kiadó Simor András

Felelős szerkesztő Tabák András

2008 Vasas-Köz kft nyomda
Felelős vezető Badó Géza

Terjeszti a Könyvtárellátó Közhasznú Társaság
